

Interpretatie van de bevolkingsprognose

Een bevolkingsprognose is een berekening die een beeld van de toekomstige bevolkingsontwikkeling geeft. Deze berekening is gebaseerd op een aantal vooronderstellingen die als de meest plausibele worden beschouwd, en geeft de meest waarschijnlijke richting van ontwikkeling aan. De in dit vlugschrift gepresenteerde cijfers zijn dan ook indicatief.

INLEIDING

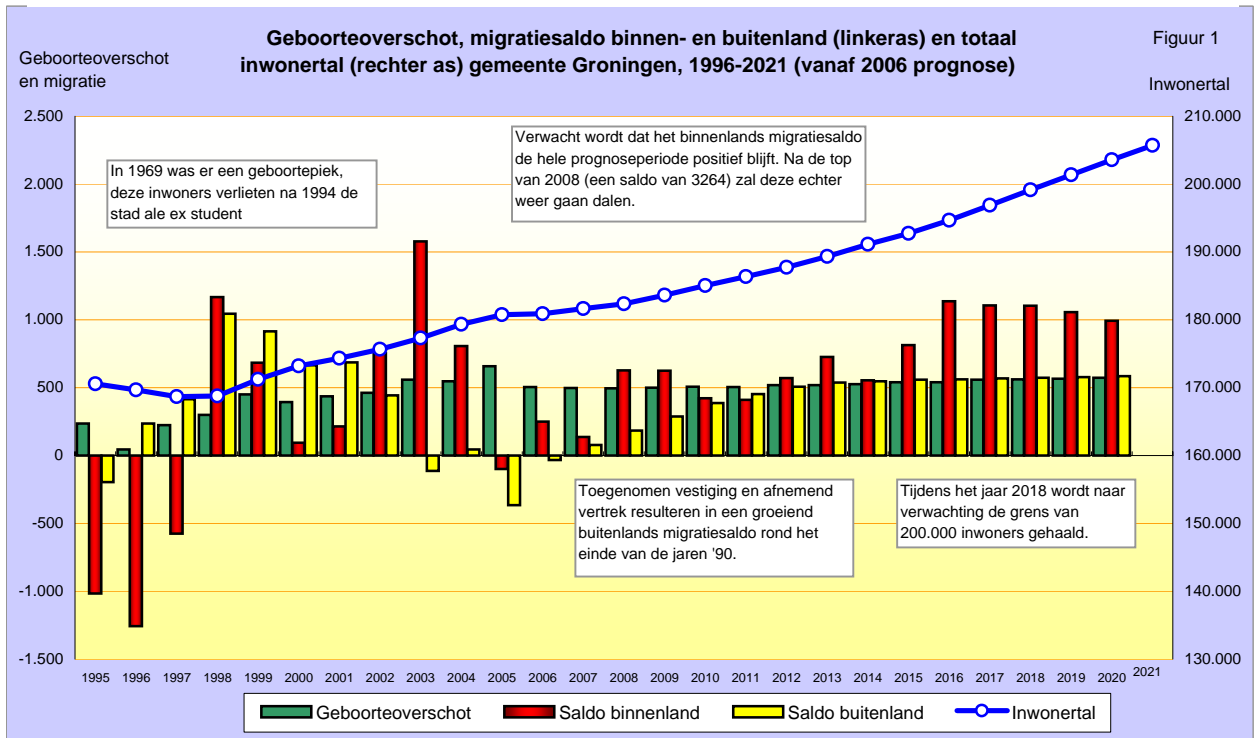
Het onderhavige vlugschrift behandelt de bevolkingsprognose van de gemeente Groningen. Het gaat in op het totaal inwonertal, leeftijdspecifieke ontwikkelingen, natuurlijk verloop en migratie. De prognose beslaat een periode van 15 jaar, van 2006 tot 2021. De landelijke prognosecijfers in deze publicatie zijn afkomstig uit de bevolkingsprognose van het CBS (CBS 2004 en PEARL 2005). Deze publicatie is uitgegeven in overleg met de diensten OCSW en ROEZ van de gemeente Groningen.

Het prognosemodel

Deze prognose is gemaakt met het programma GBpro ontwikkeld door Pronexus BV in opdracht van, en in overleg met gemeenten aangesloten bij de Vereniging van Statistiek en Onderzoek (VSO). De aannames die in het model gebruikt zijn staan op pagina 8.

Samenvatting

Op 1 januari 1995 telde de gemeente 170.574 inwoners. Dit aantal nam af tot 168.735 in 1998. Daarna begon het inwonertal weer te groeien met gemiddeld 1.500 inwoners per jaar tot 180.908 op 1 januari 2006. De totale bevolkings-omvang van de gemeente Groningen zal de komende 15 jaar met bijna 25.000 toenemen naar 205.700 op 1 januari 2021. In 2018 zal de 200.000-grens bereikt worden. Door de veranderde bevolkingsontwikkeling in 2005 valt de prognose lager uit dan die van 2005. De groei tot 2021 bestaat uit een geboorteoverschot van 7.900, een binnenlands migratiesaldo van 10.500 en een buitenlands migratiesaldo van 6.400 personen. Deze groei zal hoofdzakelijk plaats vinden in de leeftijdsgroepen 0-29 en 50-74 jaar. De leeftijdsgroepen vanaf 75 jaar laten vooralsnog geen groei zien. Vanaf 2018 zal ook de leeftijdsgroep 75-84 toe gaan nemen. De groep boven de 84 zal 5 jaar later toenemen, dit ligt buiten de prognoseperiode. De groei van de bevolking zal tot 2008, met name vanwege de nog niet op niveau zijnde woningbouw, vrij vlak verlopen. Daarna zal de toename iets groter worden. Door de voortdurende instroom van studenten blijft de groene druk ongeveer gelijk. De grijze druk zal toenemen maar niet in die mate als landelijk het geval is. Een vergelijking met de prognose van het CBS (Pearle) en ABF (Primos) toont dat de uitkomsten van de drie prognoses onderling verschillen. Het verschil in de uitkomsten tussen Statistiek en Onderzoek en het CBS is het kleinst.

BEVOLKINGSONTWIKKELING VAN DE GEMEENTE GRONINGEN

Drie aspecten die een belangrijke invloed hebben op de bevolkingsontwikkeling van de gemeente Groningen zijn:

1. De studenten

De stad Groningen is, in absolute aantallen, na Amsterdam, Utrecht en Rotterdam de 4e studentenstad van Nederland. Daardoor verschilt de leeftijdsopbouw van de gemeente sterk met die van Nederland. Met name de leeftijdsgroep 15-24 is sterk vertegenwoordigd. Van de Groninger bevolking zit 21% in deze leeftijdsgroep, landelijk is dat 12%. Het aantal studenten dat naar Groningen komt hangt af van meerdere factoren waaronder de algemene deelnamegraad aan het hoger onderwijs, de relatieve aantrekkingskracht van Groningen als studentenstad (ook voor buitenlandse studenten) en trends in vruchtbaarheid in het verleden. Deze laatste zorgt voor veranderende geboortegolven waaruit nieuwe eerstejaars studenten komen.

2. De vergrijzing

Het tweede aspect van belang is de aankomende vergrijzing. Deze zal na 2011 duidelijk zichtbaar worden in de leeftijdsgroep 65 jaar en ouder. De 'babyboom' generatie, geboren na de tweede wereldoorlog wordt vanaf 2011 65 jaar en ouder en zal dan gaan zorgen voor de vergrijzing. De 'grijze druk' zal in Groningen, relatief meevallen, dit komt door de grote groep studenten.

3. De woningbouw

De woningbouwcijfers voor de toekomst zijn tot en met 2010 gebaseerd op de "zekere" productie uit de "eindrapportage woningbouw 2005" en na 2010 de taakstelling van de woningplanning en de sloopplanning van RO/EZ.

GEBORTE EN STERFTE

Tabel 1 Geboorte en sterfte

	2000	2005	2010	2015	2020	index
geboortes totaal	1.886	2.009	2.015	2.082	2.202	1.17
sterfte	1.491	1.350	1.509	1.542	1.630	1.09
natuurlijk verloop	395	659	506	540	572	1.45
Algemeen vruchtbaarheidscijfer GR	35.9	37.3	37.2	37.2	37.4	1.04
Algemeen vruchtbaarheidscijfer NL	52.2	48.5	46.6	47.7	50.3	0.96
Bruto Sterftcijfer Groningen	8.6	7.5	8.1	8.0	8.0	0.93
Bruto Sterftcijfer Nederland	8.8	8.8	9.1	9.5	10.0	1.14

Geboorte en sterfte

Tabel 1 toont ontwikkelingen in vruchtbaarheid en sterfte. Tijdens de prognoseperiode wordt een toename van zowel geboorte als sterfte verwacht. De toename van de sterfte is in Groningen nog niet zichtbaar in het bruto sterftcijfer. Dit in tegenstelling tot landelijk. Reden hiervoor is de relatieve oververtegenwoordiging van de jongere leeftijdsgroepen in Groningen, en een afname van de leeftijdsgroep 75 jaar en ouder. Op termijn echter zal de sterfte sterker toenemen uiteindelijk resulterend in een afnemende bijdrage van het natuurlijk verloop aan de bevolkingstoename. De tabel toont ook het algemeen vruchtbaarheidscijfer (AVC) voor de gemeente Groningen en ter vergelijking dat van Nederland. Het AVC ligt voor de gemeentelijke bevolking aanzienlijk lager dan voor de Nederlandse bevolking. Reden hiervoor is dat een belangrijk deel van de studenten na hun studie de gemeente verlaten en hun kinderen elders krijgen.

Tabel 2 Sterftcijfer naar leeftijd

	2000	2005	2010	2015	2020	index
Groningen 64 en jonger	0.19	0.16	0.21	0.21	0.21	1.06
65-74	2.64	2.01	2.32	2.28	2.36	0.89
75-84	5.84	5.78	6.24	6.27	6.23	1.07
85+	15.89	16.22	16.49	17.00	17.04	1.07
Nederland 64 en jonger	0.16	0.19	0.19	0.18	0.18	1.11
65-74	2.02	2.00	1.85	1.74	1.75	0.87
75-84	6.40	6.00	5.73	5.55	5.39	0.84
85+	23.10	21.02	20.17	20.40	20.28	0.88

MIGRATIE

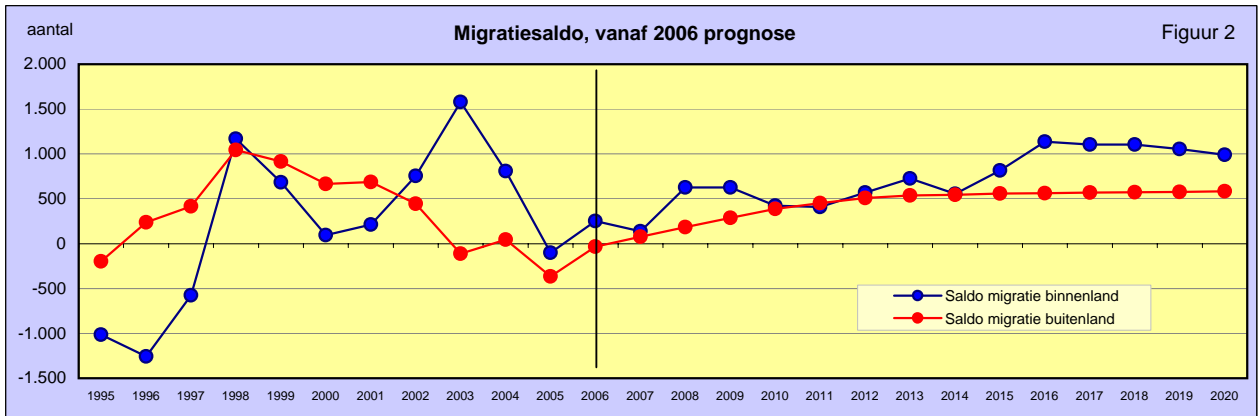
Tabel 3 Migratie over het jaar

	2000	2005	2010	2015	2020	index *)
vestiging binnenland	11.085	11.584	11.553	12.137	12.924	111.6
vertrek binnenland	10.990	11.684	11.131	11.323	11.932	102.1
saldo binnenland	95	-100	420	810	990	
vestiging buitenland	2.257	2.990	2.783	3.042	3.216	107.6
vertrek buitenland	1.593	3.355	2.397	2.484	2.631	78.4
saldo buitenland	664	-365	390	560	590	

*) index 2020, 2005=100

Migratie (figuur 2 en tabel 3)

Sinds 1998 is het binnenlands migratiesaldo positief. Een uitzondering is het jaar 2005, toen was er een negatief saldo van 100 personen. In de prognose zal het saldo tot 2016 groeien, hierna neemt het saldo geleidelijk af. Deze ontwikkeling hangt samen met de voorziene woningbouwplanning van de gemeente. Het gemeentelijke buitenlands migratiesaldo is in de prognose onder andere gekoppeld aan de prognose van de landelijke buitenlandse migratie van het CBS in 2004.

Migratie (vervolg)

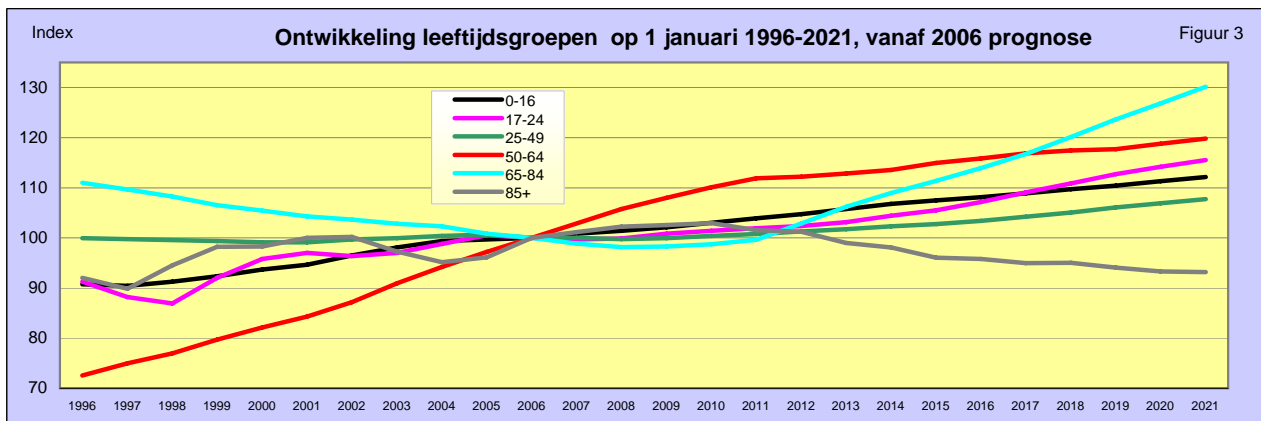
Een toename in de immigratie en een afname in de emigratie heeft er sinds eind jaren 90 voor gezorgd dat het buitenlands migratiesaldo positief was. De laatste jaren is het saldo steeds kleiner geworden vanwege een afname van de immigratie, onder andere als gevolg sluiting van asielzoekercentra in 2004 en 2005. Vanaf 2006 wordt een toename van het vestigingscijfer verwacht, resulterend in een positief buitenlands migratiesaldo tot 2005 en daarna een stabilisatie. Deze toename zal naar verwachting veroorzaakt worden door een toename van het aantal buitenlandse studenten.

BEVOLKING NAAR LEEFTIJD EN GESLACHT

Tabel 4 Bevolking naar leeftijd op 1 januari

leeftijdsgroep	2001	2006	2011	2016	2021	index 2006=100
0-3	6.989	7.320	7.438	7.641	8.042	109.9
4-11	11.369	12.167	12.889	13.189	13.575	111.6
12-16	6.755	7.045	7.237	7.860	8.139	115.5
17-24	34.389	35.448	36.141	37.978	40.959	115.5
25-34	34.648	34.567	35.162	36.599	39.213	113.4
35-49	35.836	36.559	36.514	36.928	37.403	102.3
50-64	22.782	27.016	30.230	31.291	32.367	119.8
65-74	10.688	10.274	10.766	13.575	16.035	156.1
75-84	8.066	7.708	7.153	6.914	7.373	95.7
85+	2.804	2.804	2.847	2.686	2.612	93.2
totaal	174.326	180.908	186.377	194.661	205.718	113.7

De ontwikkelingen in de groep 17-24 is het gevolg van veranderingen in vruchtbaarheid eind jaren 60 en begin jaren 70. Tussen 1969 en 1978 nam het aantal geboortes landelijk sterk af resulterend in steeds kleiner wordende geboortegeneraties. Eind jaren 80 en begin jaren 90 werkte dit effect door in het aantal studenten dat in Groningen kwam studeren, en deze ontwikkeling is terug te zien in de leeftijdsgroep 17-24 die tot 1998 sterk terug liep in de gemeente (de 'baby bust'). Vanaf 2018 zal ook de leeftijdsgroep 75-84 toe gaan nemen vanwege de zelfde geboortegolf. Tot dat jaar blijft de groep afnemen, net zoals de groep 85 en ouder.

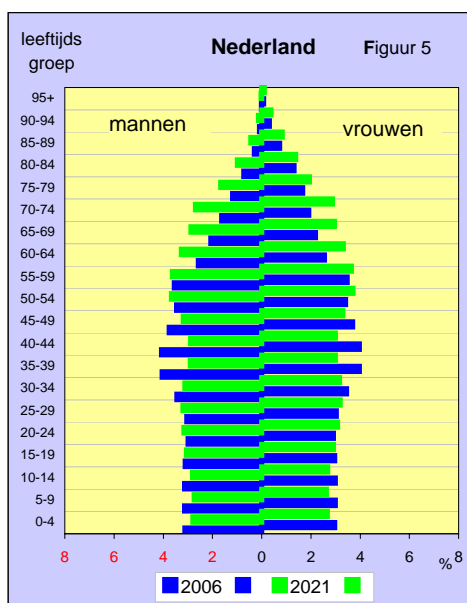
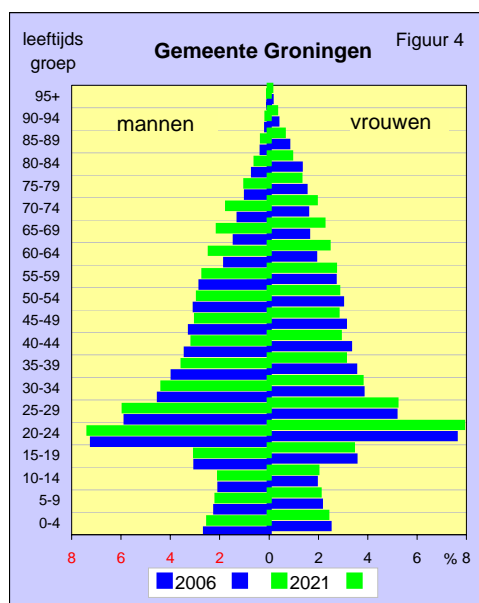

Ontwikkelingen naar leeftijd (figuur 3)

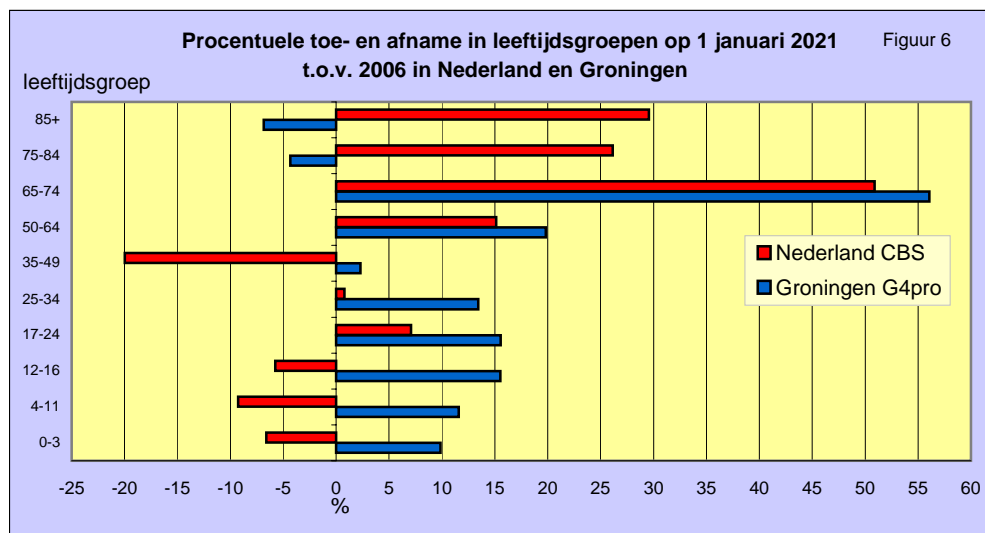
De groei van de bevolking heeft de afgelopen 10 jaren voornamelijk plaatsgevonden bij de 50-64 jarigen. Ook de leeftijdsgroep 0-16 liet een aanzienlijke groei zien, veroorzaakt door een stijging van het aantal geboortes vanaf 1997 (van ca 1.700 naar ca 2.000). De toename van deze groep zal na 2006 minder te maken hebben met geboorte maar meer met de toename als gevolg van woningbouw voor gezinnen. De groep 25-49 die redelijk constant was zal ook vanwege deze redenen toenemen. De enige groep die een daling heeft laten zien is de leeftijdsgroep 65-84. Tot 2008 zal deze groep in omvang afnemen waarna vanaf 2010 een groei ingezet wordt. De leeftijdsgroep 50-64 groeide met bijna 7.500 personen. Deze groep zal ook na 2006 in omvang blijven toenemen. Deze ontwikkeling komt door het ouder worden van de babyboomers geboren na de 2e wereld oorlog. Deze generatie zal vanaf 2011 65 jaar en ouder worden Dit is duidelijk in de figuur te zien.

De ontwikkeling van de bevolking naar leeftijd en geslacht (vervolg)

Hieronder is de ontwikkeling van de bevolking van de gemeente Groningen (gemaakt met het G4pro model) vergeleken met de bevolkingsontwikkeling van Nederland (CBS prognose 2004-2050)

Door de oververtegenwoordiging van jongeren in de gemeente Groningen lijken de bevolkingspiramides van Groningen en Nederland totaal niet op elkaar. De ontwikkelingen wijken ook van elkaar af. De relatieve afname van de leeftijdsgroepen tussen 30 en 50 jaar lijkt landelijk sterker dan in de gemeente Groningen. De bevolking boven de 50 neemt in Nederland in alle leeftijdsgroepen toe. In Groningen neemt alleen de groep van 60-74 toe, de babyboom generaties die na 2011 65 jaar oud zullen worden. Boven de 75 jaar neemt de bevolking in Groningen tot 2021 nog af. Het vertrek van huishoudens van de stad naar de regio speelt hier een rol in. De huishoudens die met jonge kinderen de stad verlaten komen, als de kinderen het huis uit zijn, niet naar de stad terug.

Vergroting van het beeld uit de bevolkingspiramide geeft een duidelijker verschil tussen de ontwikkeling van de stad Groninger bevolking ten opzichte van de landelijke ontwikkeling. De bevolking boven de 50 neemt in Nederland in alle leeftijdsgroepen toe. In Groningen neemt alleen de groep van 50-74 toe, de babyboom generaties die na 2011 65 jaar oud zullen worden. Boven de 75 jaar neemt de bevolking in Groningen tot 2021 nog af. Een ander wezenlijk verschil tussen Groningen en Nederland totaal is de verwachte toename van gezinnen met kinderen (0-16 jarigen en de 35-49 jarigen) in Groningen en de afname van deze groep landelijk.

Tabel 5 Prognose van de bevolking op 1 januari in de gemeente Groningen in vijfjaarsgroepen

leeftijd	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0 - 4	9062	9021	9053	9102	9140	9146	9169	9213	9266	9321	9378	9454	9545	9645	9745	9848
5 - 9	7664	7904	7954	7999	8045	8120	8108	8157	8206	8239	8261	8305	8351	8397	8453	8506
10-14	6986	6912	7014	7154	7299	7451	7667	7734	7790	7841	7919	7926	7987	8041	8087	8116
15-19	11662	11417	11268	11412	11523	11553	11562	11729	11932	12087	12287	12579	12729	12857	12974	13075
20-24	26606	26850	27024	27165	27282	27435	27565	27788	28136	28414	28823	29292	29804	30304	30747	31170
25-29	19708	19738	19645	19654	19847	19937	20172	20413	20612	20774	21012	21305	21611	21960	22301	22670
30-34	14859	14729	14730	14924	15063	15225	15293	15338	15395	15535	15587	15762	15956	16144	16330	16543
35-39	13302	13373	13335	13326	13097	12882	12825	12860	13004	13088	13189	13241	13278	13315	13419	13457
40-44	11953	11926	11893	11845	11916	12144	12227	12243	12271	12112	11963	11940	11968	12074	12141	12204
45-49	11304	11348	11338	11341	11465	11488	11503	11510	11493	11562	11776	11877	11921	11969	11856	11742
50-54	10722	10867	10923	10906	10970	10940	11004	11027	11054	11178	11235	11285	11324	11336	11424	11623
55-59	9771	9611	9688	9870	10068	10265	10405	10476	10473	10540	10531	10610	10651	10695	10828	10903
60-64	6523	7323	7954	8404	8711	9025	8901	8984	9154	9332	9525	9670	9747	9765	9840	9841
65-69	5311	5252	5351	5519	5749	5982	6676	7234	7634	7907	8193	8112	8208	8373	8546	8727
70-74	4963	4951	4842	4823	4801	4784	4741	4828	4976	5173	5382	5986	6471	6820	7058	7308
75-79	4290	4205	4228	4148	4130	4084	4081	4006	4000	3985	3974	3948	4021	4144	4316	4494
80-84	3418	3366	3234	3181	3071	3069	3007	3026	2978	2967	2940	2944	2895	2893	2887	2879
85-89	1887	1925	1983	2013	2032	1957	1932	1853	1828	1768	1778	1754	1770	1745	1738	1729
90-94	749	739	704	684	686	721	738	758	761	767	741	736	714	712	694	702
95-99	150	156	167	164	153	153	153	147	144	144	152	158	165	165	170	165
100+	18	16	13	15	15	16	16	17	17	15	15	15	15	15	15	16
Totaal	180908	181629	182341	183649	185063	186377	187745	189341	191124	192749	194661	196899	199131	201369	203569	205718

Tabel 5 Groene en grijze druk in de gemeente Groningen en Nederland

	2001	2006	2011	2016	2021	index *)
Groene druk Gron.	0.28	0.28	0.28	0.28	0.28	99.5
Groene druk NL	0.35	0.36	0.35	0.35	0.34	95.8
Grijze druk Gron.	0.18	0.17	0.16	0.17	0.19	111.4
Grijze druk NL	0.24	0.26	0.30	0.34	0.37	144.2

Groene en grijze druk

Door de constante toestroom van studenten wordt verwacht dat de groene druk ongeveer gelijk blijft, dit in tegenstelling tot het landelijk beeld. De grijze druk zal wel toenemen maar niet in die mate als landelijk.

Tabel 7 Aandeel vrouwen op 1 januari

leeftijdsgroep	2001	2006	2011	2016	2021	index *)
0-3	0.487	0.486	0.491	0.490	0.490	100.9
4-11	0.492	0.487	0.488	0.491	0.491	100.8
12-16	0.482	0.500	0.487	0.488	0.491	98.3
17-24	0.524	0.523	0.526	0.525	0.525	100.4
25-34	0.463	0.465	0.465	0.465	0.466	100.2
35-49	0.485	0.484	0.483	0.479	0.477	98.4
50-64	0.501	0.497	0.496	0.500	0.498	100.3
65-74	0.564	0.545	0.535	0.522	0.522	95.7
75-84	0.648	0.638	0.618	0.604	0.594	93.1
85+	0.756	0.751	0.741	0.736	0.721	95.9
totaal	0.508	0.505	0.503	0.501	0.500	99.1

*) index 2021, 2006=100

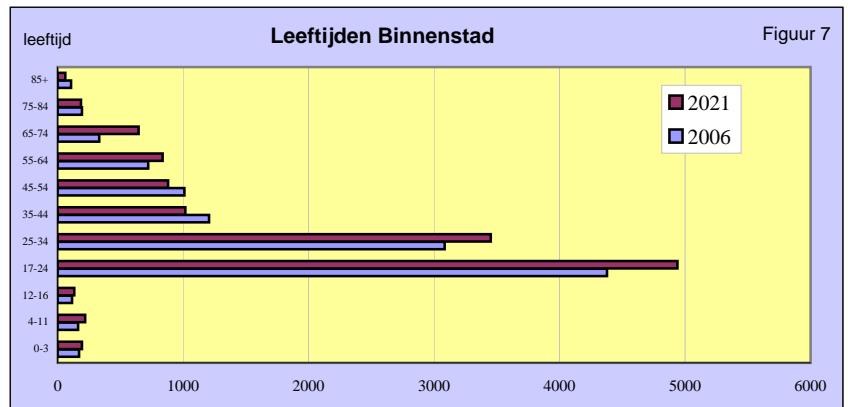
Aandeel vrouwen

Het aandeel vrouwen in de bevolking van Groningen zal iets afnemen. Deze afname vindt vooral plaats in de groepen vanaf 65 jaar.

STADSDELEN

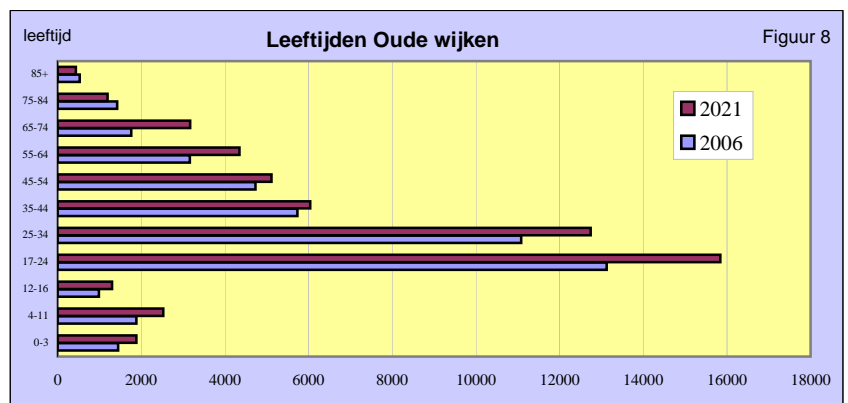
Tabel 8 Stadsdeel Binnenstad

leeftijd	2006	2011	2016	2021
0-3	170	201	184	195
4-11	163	217	237	220
12-16	114	110	127	132
17-24	4.378	4.558	4.661	4.940
25-34	3.083	3.131	3.211	3.452
35-44	1.206	1.131	1.042	1.019
45-54	1.011	971	925	879
55-64	721	863	859	838
65-74	332	369	518	645
75-84	195	171	167	185
85+	107	89	63	62
totaal	11.480	11.811	11.994	12.567

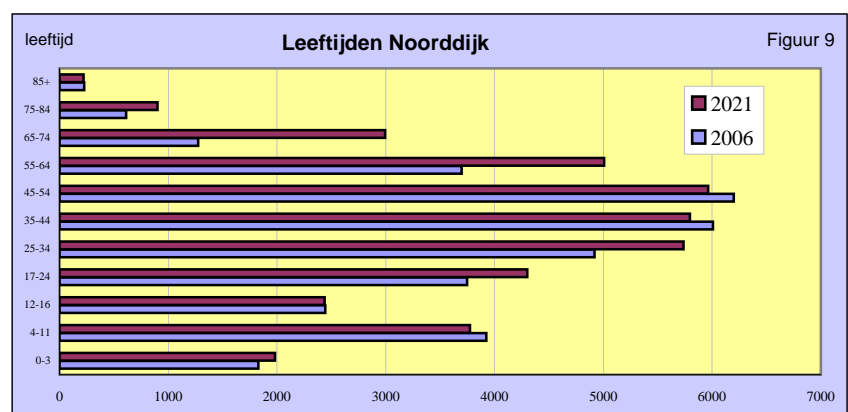
Tabel 9 Stadsdeel Oude wijken

leeftijd	2006	2011	2016	2021
0-3	1.448	1.594	1.760	1.883
4-11	1.885	2.118	2.350	2.529
12-16	989	1.040	1.234	1.299
17-24	13.128	13.466	14.636	15.845
25-34	11.085	11.077	11.806	12.739
35-44	5.733	5.647	6.012	6.041
45-54	4.733	4.767	5.098	5.111
55-64	3.160	3.900	4.210	4.350
65-74	1.758	1.783	2.531	3.171
75-84	1.420	1.163	1.129	1.197
85+	531	497	469	439
totaal	45.870	47.052	51.235	54.604

Tabel 10 Stadsdeel Noorddijk

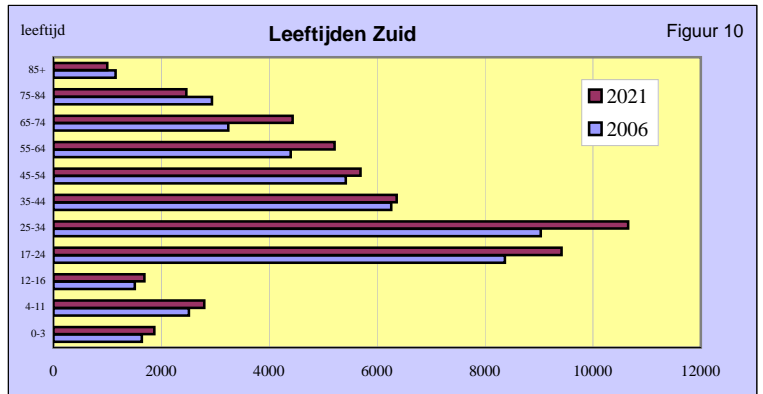
leeftijd	2006	2011	2016	2021
0-3	1.827	1.614	1.749	1.982
4-11	3.924	3.530	3.477	3.774
12-16	2.443	2.339	2.359	2.436
17-24	3.747	3.660	3.803	4.300
25-34	4.918	4.705	5.158	5.736
35-44	6.009	5.433	5.313	5.796
45-54	6.198	5.854	5.763	5.964
55-64	3.697	4.654	4.830	5.007
65-74	1.275	1.652	2.368	2.995
75-84	612	675	729	901
85+	228	222	207	220
totaal	34.878	34.338	35.756	39.111

Vervolg Stadsdelen

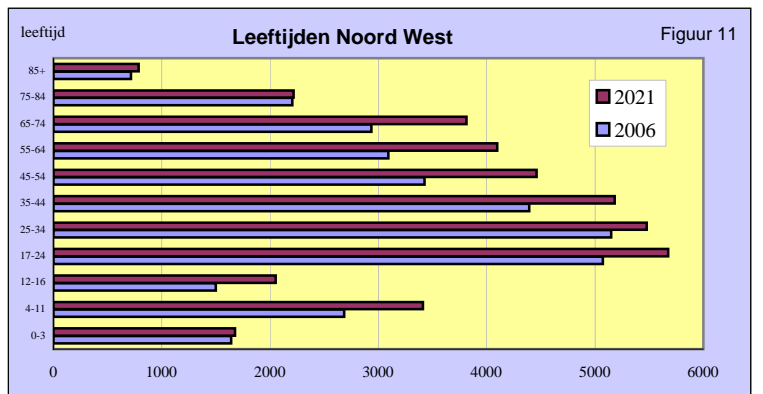
Tabel 11 Stadsdeel Zuid

leeftijd	2006	2011	2016	2021
0-3	1.636	1.659	1.680	1.870
4-11	2.508	2.656	2.683	2.797
12-16	1.509	1.496	1.612	1.685
17-24	8.365	8.520	8.840	9.416
25-34	9.035	9.253	9.678	10.654
35-44	6.261	6.147	6.086	6.362
45-54	5.418	5.591	5.561	5.691
55-64	4.400	4.946	5.037	5.212
65-74	3.242	3.226	3.890	4.435
75-84	2.939	2.557	2.368	2.462
85+	1.153	1.164	1.061	997
totaal	46.466	47.215	48.496	51.581

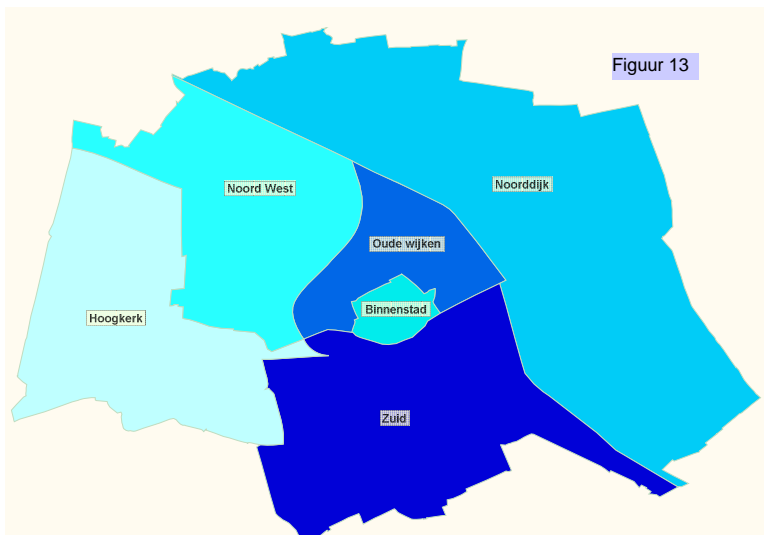
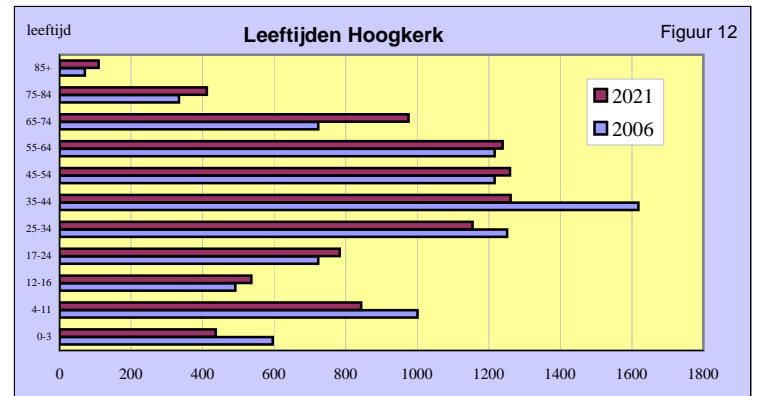
Tabel 12 Stadsdeel Noord West

leeftijd	2006	2011	2016	2021
0-3	1.641	1.876	1.834	1.675
4-11	2.684	3.345	3.535	3.412
12-16	1.498	1.716	1.973	2.051
17-24	5.072	5.214	5.290	5.675
25-34	5.148	5.822	5.640	5.477
35-44	4.393	5.142	5.376	5.182
45-54	3.426	3.957	4.354	4.461
55-64	3.093	3.631	3.903	4.098
65-74	2.936	2.926	3.360	3.813
75-84	2.204	2.215	2.143	2.216
85+	714	783	788	785
totaal	32.809	36.627	38.196	38.845

Tabel 13 Stadsdeel Hoogkerk

leeftijd	2006	2011	2016	2021
0-3	596	494	434	437
4-11	1.001	1.023	907	843
12-16	491	536	555	536
17-24	723	723	748	783
25-34	1.251	1.174	1.106	1.155
35-44	1.618	1.526	1.323	1.261
45-54	1.216	1.288	1.310	1.259
55-64	1.216	1.296	1.217	1.239
65-74	723	810	908	976
75-84	334	372	378	412
85+	71	92	98	109
totaal	9.240	9.334	8.984	9.010

Hier worden enkele opvallende leeftijdsontwikkelingen in de stadsdelen weergegeven.

Binnenstad: Toename van jongeren 17-34 jaar, maar ook van 55-74 jarigen.

Zuid: Ook toename jongeren 17-34 jaar en 55-74 jaar. Daarentegen een afname 75+ers.

Noord West: Toename van alle groepen, met name tussen 3 en 74 jaar.

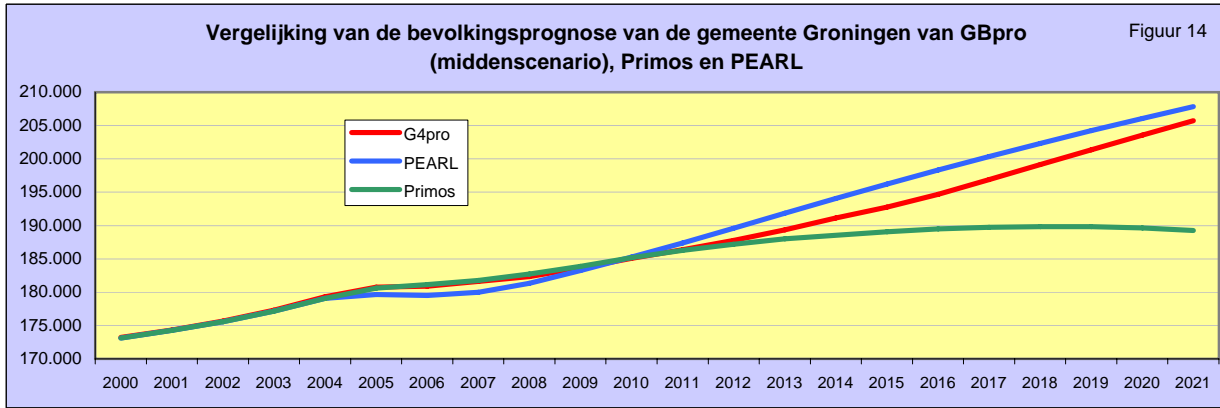
Oude wijken: Toename jongeren 17-34 jaar, maar ook 55-74 jaar

Noordelijk: Toename jongeren 17-34 jaar en 55-74 jaar en geringe afname 35-54 jaar

Hoogkerk: Toename van 65+ en sterke afname tot 0-11 en 35-44 jaar.

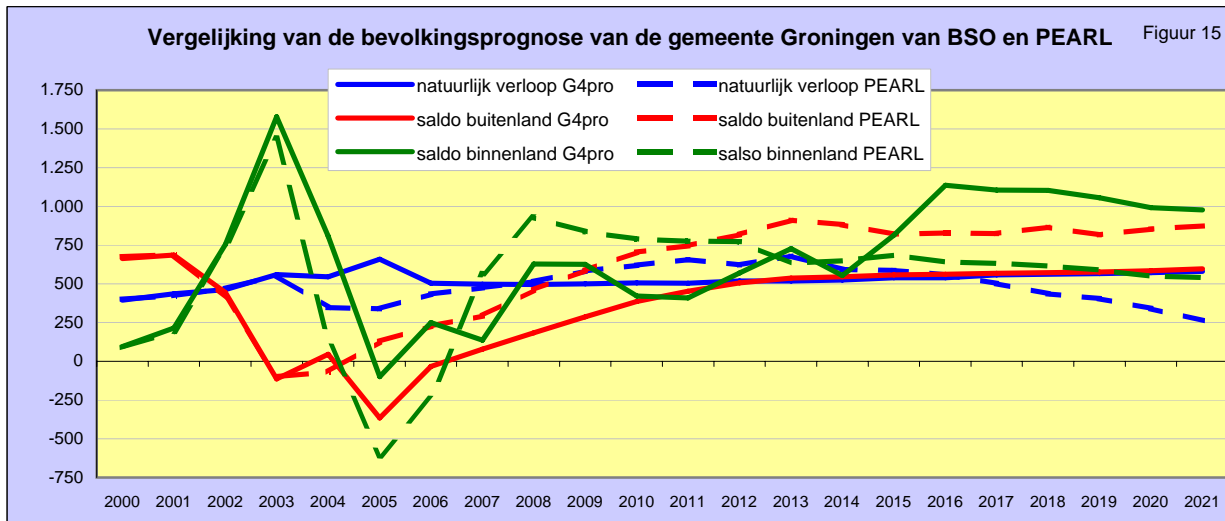
EEN VERGELIJKING TUSSEN PROGNOSES

Een vergelijking van de prognose uitkomsten voor de gemeente Groningen van 3 modellen

In bovenstaande grafiek zijn de uitkomsten van de prognoses van BSO (met het G4Pro model) het CBS (PEARL) en ABF (Primos) vergeleken. De uitkomsten van de drie prognoses verschillen onderling. Het verschil in de uitkomsten van BSO en het CBS is het kleinst. De verschillen ontstaan door verschil in soort prognose en in aannames. G4Pro PEARL maken gebruik van de regionale ontwikkelingen met betrekking tot geboorte, sterfte, buitenlandse migratie en verhuizingen. Dit laatste hangt nauw samen met de verwachte ontwikkelingen van de woningbouw. Daarentegen is de primo prognose een model dat gebruikt wordt voor de prognose van de behoefte aan woonruimte. Dus wat in het ene programma input is, is in het andere output. Zowel Primos als PEARL zijn consistent met de landelijke CBS prognose (de som van de regio's is gelijk aan de landsprognose). De BSO prognose staat op zich en is niet consistent met de landelijke prognose. Hij maakt wel gebruik van enkele CBS gegevens (bijvoorbeeld immigratie).

Het BSO model is uitermate geschikt om snel de gevolgen van lokale ontwikkelingen door te berekenen in de bevolkingsontwikkeling.

Doordat de prognose modellen van elkaar verschillen is een verklaring van de verschillen moeilijk te geven. Maar toch zijn het natuurlijk verloop en de saldo's binnenlandse - en buitenlandse migratie in bovenstaande grafiek naast elkaar gezet en wordt hieronder in het kort een ingegaan op een paar oorzaken van de verschillen.

De geboorte en sterfte is in G4pro gebaseerd op het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar in de gemeente. Tot 2012 neemt het natuurlijk verloop in PEARL toe naar boven het aantal uit de gemeenteprognose en daarna neemt het af en zakt het onder de gemeenteprognose. Het natuurlijk verloop in G4pro is vlakker.

Het binnenlands migratiesaldo wordt onder andere bepaald op basis van de ontwikkeling van de woonruimtevoorraad. Bij G4pro is uitgegaan van de zekere productie uit de "Eindrapportage woningbouw 2005 tot 2012" en daarna van 75% van de taakstelling. Bij PEARL is uitgegaan van de woningproductie tot 2010 uit de convenanten. Daarna wordt van een voldoende woningbouw uitgegaan waarbij de migratiestromen rechtstreeks uit het migratiemodel stromen en niet afhankelijk zijn van de woningbouw. Dit kan een verklaring zijn van het lagere niveau van het binnenlandsmigratiesaldo vanaf 2011.

Het buitenlands migratiesaldo wordt in G4pro geschat aan de hand van de landelijke prognoses van het CBS (2004-2050). Het uitgangspunt hierbij is dat het gemiddeld aandeel van het landelijke saldo migratiesaldo dat de afgelopen jaren in de gemeente Groningen terecht is gekomen naar de toekomst toe is doorgetrokken. Het saldo loopt daarom parallel aan die in de PEARL prognose, maar het saldo van G4pro begint op een lager niveau. Het saldo had bij de start van de prognose een laag niveau vanwege de sluiting van asielzoekercentra waardoor de instroom van buitenlanders in 2005 lager was.

Factoren die in het model gebruikt zijn

1. Het leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfer in de prognose is gebaseerd op het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar in de gemeente Groningen.

2. Het totaal leeftijdsspecifiek vruchtbaarheidscijfer (TFR) is gemeentespecifiek.

3. De sterfttekans is gebaseerd op de gemiddelde leeftijdsspecifieke sterftetekansen van de afgelopen 5 jaar in de gemeente Groningen.

4. Het binnenlands migratiesaldo wordt bepaald op basis van de ontwikkeling van de woonruimtevoorraad.

5. Het buitenlands migratiesaldo wordt geschat aan de hand van de landelijke prognoses van het CBS (2004-2050). Het uitgangspunt hierbij is dat het aandeel van het landelijke saldo migratiesaldo (inclusief de ambtshalve/onbekende vestigingen en vertrek) dat de afgelopen 10 jaar in de gemeente Groningen terecht is gekomen naar de toekomst toe wordt doorgetrokken.
In verband met een extra verwachte instroom van buitenlandse studenten wordt hierop een correctie toegepast. De RUG heeft in 2014 een ambitie voor 5000 buitenlandse studenten. De HHG noemt een streefgetal van 7% buitenlandse studenten in 2010. In 2004 studeerden er 1.222 studenten aan de RUG en 1.168 (6%) aan de HHG. De correctie van het buitenlandsmigratiesaldo wordt gesteld op 300 tot 2014. Dit houdt het midden tussen ambitie (gemiddeld 500 per jaar) en de gemiddelde instroom van buitenlandse studenten in de afgelopen 5 jaren (100). Dit betekent dus een extra toename van de buitenlandse immigratie in de leeftijden van 19-22 jaar. Na ca 4 jaar (afstudering) ontstaat een emigratie in de leeftijdsgroep van 23-26 jaar. Het programma kan niet de toedeling maken naar leeftijd. De extra in- en uitstroom wordt verdeeld over alle leeftijden, gebaseerd op de historie. Dit betekent wel dat de mutaties voornamelijk plaatsvinden in de jongere leeftijdsgroepen.

6. Bij de ontwikkeling van de woonruimtevoorraad wordt gebruik gemaakt van de woningbouwplanning en de sloopplanning van ROEZ. Als woonruimtevoorraad is bij de prognose gebruik gemaakt van:
1e het aantal woningen,
2e het aantal wooneenheden,
3e kamerverhuurpanden
4e eenheden in collectieve woongebouwen.
Bij het (basis)scenario wordt uitgegaan van de zekere woningproductie tot en met 2010 en daarna een haalbaarheid van de woningtaakstelling van 75%.
(Het percentage dat in jaar j niet wordt gehaald wordt doorgeschoven naar jaar j+1.)
Een haalbaarheidsfactor die lager is dan 100 geeft een vertraging van de bevolkingsontwikkeling.

7. In de prognose zijn de vestigingsfractie en vertrekkans gekoppeld aan historische 5-jaars gemiddelden in de gemeente, en zijn voor binnen- en buitenlandse migratie apart opgesteld. De leeftijdsspecifieke vestigingsfractie geeft aan welke leeftijdsverdeling vestigers in de gemeente hebben. De leeftijdsspecifieke vertrekkans geeft per geslacht de kans dat iemand op een bepaalde leeftijd zal vertrekken.

8. Met de factor voor inwoning wordt een correctie doorgevoerd voor het aantal huishoudens vergeleken met het aantal woningen. Aangezien de woonruimte die voor de prognose gebruikt wordt, aangevuld wordt met wooneenheden en kamerbewoning zal de inwoningfractie dicht bij 1 liggen. Deze factor is mede afhankelijk van de situatie op de woningmarkt en van de economische situatie. Bij krapte op de woningmarkt zal deze factor toenemen. Deze factor kan gebruikt worden in het geval van veel nieuwbouw waarbij niet alle woningen direct bewoond worden. Het is daarmee een factor voor vertraging van de instroom in nieuwbouw.
Het in dit vlugschrift beschreven basisscenario gaat van de factor 1 uit.

9. De sexratio is voor de gemeente historisch berekend op 52 jongens per 100 geboortes. Dit is vrijwel gelijk aan het landelijk cijfer. En deze is voor de prognoseperiode vastgezet op 52.

Definities

Natuurlijk verloop = aantal geboortes min het aantal sterftegevallen

AVC (Algemeen Vruchtbaarheidscijfer) = aantal geboortes per 1.000 vrouwen in de leeftijdsgroep 15-49 (midjaar populatie)

Bruto Sterftcijfer = aantal sterftegevallen per 1.000 van de bevolking (midjaar populatie)

Groene druk: De verhouding tussen het aantal personen van 0-19 jaar en de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20-64 jaar.

Grijze druk: De verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar en ouder en de personen in de zogenaamde 'productieve' leeftijdsgroep van 20-64 jaar.

Deze publicatie is uitgegeven door **Bureau Statistiek en Onderzoek** van de Dienst Informatie en Administratie van de gemeente Groningen. Bezoekadres: Trompsingel 29, 9724 DA, Groningen. Postadres: postbus 1356 9701 BJ Groningen.

Tel: 050-367 9449 of 050-367 9444, fax: 050-367 9365, e-mail: bso@dia.groningen.nl
Statistische gegevens over de gemeente zijn in te zien op het internet: www.groningen.nl/statistiek/.